

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tertia Seraphica Vinea, Sive Tertius Ordo De Poenitentia
à S.P.N. Francisco institutus**

Pauck, Engelbert

Coloniae, 1720

Caput X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64103)

eis, Germanicis. &c. Imò solâ Regularitate necdum contenti, renuntiatis privilegiis multis, & libertatibus, sub Regularis Observantia titulo, per Hispanias, sub Obedientia Ministri Gen. vivere elegerunt; & postremò in Galliis sub Titulo strictioris Observantia ad ultimum reformationis apicem anhelantes, vilibus, & rudibus pannis vestiti, nudis pedibus calepodia gestantes, & in nobili Paupertate mendicantes, non sinè singulari Sæcularium ædificatione; inter Religiones maximè reformatas jam censentur. Moniales etiam [quæ dederunt potiùs, quàm receperunt S. Reformationis exemplum] in Orbe Christiano ad majorem indies rigorem, non ad libertatem, proficientes magno Sæcularium applausu vivunt cum maximâ sanctitatis opinione Sæcularium etiam Congregationes per Galliam, Germaniam, Italiam, Belgium tantâ cum ædificatione nobiliora pietatis exercitia publicè profitentur, ut urbibus & Regnis fiant in exemplum. In Hispaniis autem ultra Regii Sanguinis personas, sex Reges & Regina, priore Sæculo 16to, in Regali & Imperiali Curia Madritensi huic tertio Ordini nomen dedisse, nemo inficiatur. *P. Diaz in Dedic. ad Regiam Confratern. Madrit. sub funic. S. Francisci Deo devotè militantem in suo Direct. 3. Ord. Roma impresso 1688.* Imò in Hispaniis, & Lusitania paucos est invenire, saltem, qui qualemunque animæ suæ zelum præferunt, qui Sodales, & Confratres S. FRANCISCI effecti non sint. Ad mare Atlanticâ etiam in mari Congi habitationem suam, ex Lusitanica Provincia, nulli parcentes labori, & vitæ incommodo fixerunt, uti etiam inter infideles Turcas, & Barbaros, verbo & exemplo, labore, sudore, & sanguine Fidem Christi declamant. Desuper inspice *Bullar. Rom. To. 5. Bullâ 31. Bullâ 224. apud Bord. Diploma Pauli III. trium Statu-*

rum. & Bull. Urbani VIII. Qui præter S. Elisabeth Portu-Galliæ Reginam solemniter canonizatam, & prævio rigoroso examine declaratam, eam fuisse tertii Ordinis membrum. 17. Martyres Japonicos glorioso BB. Martyrum Titulo solemniter donavit. Seraphici Instituti hujus de Pæn. glorias fusiùs vid. apud Gubern. in Orbe Seraph. L. 12. C. 14. pag. 920. item in p. 3. sua Historia.

CAPUT X.

De triplici Statu Tertiariorum.

XXXII. **T**ertia Seraphicæ Vineæ sunt triplices diversi palmites, seu Status.

Primus est virorum Religiosorum Regularium, emittentium tria solemnia Religionis vota (Castitatem, Paupertatem, & Obedientiam) in Regularibus Monasteriis, & Conventibus, habentque suos Religiosos Superiores, etiam Provinciales Ministros, & integras Provincias, imò de facto in Italia proprium habent Generalem.

Secundus est Monialium, & Religiosarum Tertiariorum, in formalibus Conventibus regulariter viventium, & 3. solemnia Vota emittentium. Hi duo status Vota Religionis emittentes exactissimam debent Custodi Vineæ præstare obedientiam & submissionem.

Tertius Status est illorum, qui Vota solemnia non emittunt, & solo tertii Ordinis de Pœnitentia vinculo adstricti, directioni Ordinis Seraphici suppositi degunt in propriis domibus, seu casis (Mares, & Feminae, Virgines & Clerici, cujuscunque Status) & hi ultimi in sæculo viventes habent aliquando suas certas Congregationes, & Confraternitates etiam canonicè erectas, aut Oratoria; vel si eas non habent, in Ecclesiis Fratrum Minorum conveniunt, faciuntque
omni

omni mense consuetae Orationes, & Processiones, aliæque devotionis exercitia, & quamvis non emittant Vota substantialia, sunt tamen Statûs substantialiter distincti à Chordigeris, sive illis, qui portant Chordam S. Francisci; quæ Archi-Confraternitas Chordæ instituta est à Sixto V. de qua fusiùs C. sequente.

Nihilominùs hi sunt unius vineæ palmites, unius Sponsæ membra, unius gregis oves, unius vexilli Milites, unius Pastoris filii, sub obedientia, & directione illius, qui Custodis, Sponsi, Pastoris, Ducis, & Patris vices gerit; unde omnes hi Tertiarii unum in nostro Ordine agnoscunt Patrem, Ducem Pastorem, Sponsum, Vineæque vitem primam S. FRANCISCUM, ejusque verum & legitimum Successorem, totius Seraphicæ Vineæ Custodem, Ministrum Generalem, qui ex *Bulla Leonis X. Ite & vos.* Et ex aliorum Pontificum litteris; nec non ex Decreto *Urbani VIII. 21. Aprilis 1631* expedito: Minister Generalis totius Ordinis Fratrum Minorum jure hæreditario & Pontificio nuncupatur. Titulus enim Ministri Generalis translatus est ad FF. de Observantia à *Leone X. & PP. Conventualibus* datus est titulus Magistri Generalis Conventualium. Nunc verò ex concessione *Sixti V.* titulus Generalis Magistri mutatus est in titulum Ministri Generalis Conventualium, non amoto tamen titulo Ministri Generalis totius Ordinis à Fratribus Minoribus de Observantia; quo titulo solus & semper gaudet Minister Gen. Fratrum Minorum de Observantia, ex Decreto S. Rituum Congreg. pro ut sequitur:

Cum Procurator Gen. Fratrum Minorum Conventualium S. FRANCISCI. 6. ab hinc annis ægre ferret Ministrum Generalem de Observantia in præteritum usum fuisse, & in præsentiarum uti titulo, & sigillo cum inscriptione: *Ministri Generalis totius Ordinis FF. Minorum.* Recursum habuit ad San-

ctissimum, supplicans mandari, ut reformetur hujusmodi titulus, tanquam non legitime dicto Ministro Generali de Obs. competens; supplicatione per Sanctissimum ad hanc S. Rituum Congregationem remissa.

Eadem S. Congregatio discussionem hujus negotii ad referendum; usque de anno 1625. commisit Eminentissimo & Reverendo D. Cardinali Muto; coram quo, formato dubio, de consensu ambarum partium: *An titulus Ministri Generalis totius Ordinis FF. Minorum [quo insignitur Minister Gen. Observantium] sit reformandus?* utraque parte sæpe sæpius, in facto, & jure, desuper informante, & auditâ; ad relationem ejusdem Em. Card. Muri [causâ acerrimè in plenâ Congregatione discussâ] S. Rit. Congregatio respondit: *Nihil innovandum, & Ministrum Generalem de Obs. legitime usum fuisse, & uti posse titulo, cum inscriptione: MINISTRIGENERALIS TOTIUS ORDINIS FRATRUM MINORUM.* Et ita servari debere mandavit. Romæ 22. Martii. 1631. (L.S.)

C. Episc. Portuens. Card. Pius. F. Tegrinius Episc. Alsif. Secret. in Regest. hujus Congreg. fol. 47.

XXXIII. **H**inc est, quod inter Generales Ord. FF. Min. S. FRANCISCI, solus Generalis FF. Min. de Obs. unâ cum Generalibus aliarum Religionum assistat Capellæ S. P. N. Papæ; ideòque non immeritò utatur titulo Generalis Ministri totius Ordinis. *Vid. Theat. Reg. f. 297. V. Generalis.* Et Procurator Generalis Ord. de Obs. gaudet Præcedentiâ in Capella Papali ante Procuratorem Gen. Conventualium, totumque Corpus de Observantia præcedit Conventuales in Processionibus publicis Urbis, ex quo Observantium corpore etiam sunt Pœnitentarii in Basilica Lateranensi Urbis & Orbis matre. Quare

Quare præfens liber, instructio, & doctrina de Tertiariis principaliter dirigitur ad eas tantum personas; quæ sub obedientia, vel directione Ministri Generalis totius Ordinis degunt, nec palmites sunt alterius Vineæ etiam Franciscanæ, sub cura & vigilantia alterius Custodis, vel agricolæ collocatæ per S. Sedem, sine ulla, cum nostra Religione (quoad gubernium) unitate, vel communione; suos enim quisque sciet dirigere alumnos; nec honestum satis videbitur, velle falcem mittere in messem alienam; quando omnes intactos in suis juribus, titulis, & prærogativis intendimus venerari, & ab omnibus honoratos gaudebimus circumspicere.

Divisio autem hujus tertii Ordinis de Pœn. in tres Status, sub unâ eadémque appellatione, & diversis Statutis (prout exigit diversa Statuum conditio, videri potest in *Brevi: Clem. 7. Ad uberes. Pauli 3. Ad fructus. dato 5. Non. Jul. 1547.* In quo ultimo extensè continentur, tam Statuta Fratrum & Monialium tertii Ordinis, Vota Religionis emittentium) ex quibus duo primi Status conflantur; (quàm etiam Tertiariorum utriusque sexus talia vota non emittentium, & in propriis ædibus commorantium. Bull. Leonis X. *Inter cetera* 13. Bullar. To. 1. Nos juxta Domini voluntatem pretiosum à vili separantes. De quibus plura dicentur C. sequent.

CAPUT XI.

Quomodo distinguatur Ordo Tertiariorum à Confraternitate Chordæ, & aliis Confraternitatibus?

Et

An Promissio, & Professio Tertiariorum sit votum obligans sub peccato, distinctum à Proposito?

XXXIV. **R** Esp. cum Officiali Curia C. 14. quo ad Confraternitatem *Vinea Seraphica.*

Chordigerorum distingui à tertio Ordine de Pœnitentia. Nedom: quia hic ab ipso B. P. FRANCISCO anno 1221. originem habuit; ille verò ab ejusdem Seraphici Patris Filio *Sixto V.* ut patet ex dicta constitutione: *Ex superna.* Sed etiam, quia Chordigeri fune duntaxat à Superioribus benedicto cinguntur, & quibusdam solis Statutis ab Ordinario approbatis; non autem Regulâ, à summâ Sede approbatâ reguntur. Cùm ex opposito Tertiarii hujusmodi Regulâ gubernentur, & præter Chordam (quam iis expressè concedunt Statuta C. 3. à *Paulo III. Constit. Ad fructus. 5. Non. Jul. 1547. Director. 3. Ord. pa. 28. n. 16. Et ab Innocentio XI. confirmata 28. Jun. 1686.* Utuntur etiam Habitu distincto, vel saltem amplo Scapulari juxta locorum consuetudinem, ad quem solummodo debent recipi per habentem potestatem à Ministro Generali, uti ait *Paulus III. in Constit. ad fructus C. 2.* Imò Tertiarii emittunt votum, faciuntque professionem voventes Regulam ab Ecclesia Catholica approbatam in manus Prælati, in facie Ecclesiæ; servant Annum Novitiatus; quo completo admittuntur ad approbatum istum verum à summis Pontificibus tertium Ordinem, ab omnibus, & singulis Confraternitatibus distinctum.

Forma Professionis Tertiariorum.

E Go Frater (Soror) promitto Deo omnipotenti B. Mariae semper Virgini, & B. P. Francisco, omnibus Sanctis, & tibi Pater; observare toto tempore vite meae Regulam Fratrum (Sororum) de Pœnitentia, institutam à S. P. Francisco, & per Papam Nicolaum IV. confirmatam; & promitto me servaturum omnia divina Præcepta, ac etiam satisfacturum [ut convenit] de transgressionibus, quas contra hunc vivendi modum

F

com-